

Centenar N. Steinhardt

Se împlinesc, în acest an, o sută de ani de la nașterea cărturarului, eseistului, gânditorului N. Steinhardt. *Incertitudini literare* (1980), *Critica la persoana întâi* (1983), *Escale în timp și spațiu* (1987), *Prin alții spre sine* (1988), *Monologul polifonic* (1991), *Dăruind vei dobândi. Cuvinte de credință* (1992), *Primejdia mărturisirii* (1993) sunt cărți

Iulian BOLDEA

care stau sub semnul unei dualități funciare, care pune în cumpănă, pe de o parte, aspirația spre frumos, cultul formelor apolinice, reveria livrescă și, pe de altă parte, sensibilitatea romantică, elementarismul, avânturile dionisiace spre cuprinderea vitalistă a culturii și a naturii deopotrivă. Pe de altă parte, în aceste cărți eseistul își exprimă, în termeni fără echivoc, disponibilitatea la nou, la inovațiile modernității, refuzând orice prejudecăți estetice, ca și ancorarea în convenții, în tipare constrângătoare, lipsite de orice valoare epistemologică. Atul scriiturii eseistice a lui N. Steinhardt este, în fapt, și elementul său de vulnerabilitate: patosul, transformat uneori în retorism, conduce la o scriitură inflamată, în care jocul afectelor preface subiectul ce urmează a fi tratat în simplu pretext pentru efuziuni exaltate. E limpede că tentația eticismului, a moralizării sfătoase, pe care o întâlnim în nu puține dintre paginile lui N. Steinhardt se concretizează într-un ton extrem de plastic, ce adună în sine și imageria apocaliptică, și recursul la austeritate, și dinamica unei reflexivități ce cultivă cu obstinație echilibrul metodologic, punând accentul asupra ideii deontologiei scrisului. Spiritualizate, eseurile lui N. Steinhardt se impun mereu prin nevoia de a dimensiona exact o calitate, o însușire umană, un țel, dar și prin recursul la spiritul metodic, capabil să disocieze, să impună limite, să sugereze diferențe. Scriitura nu e deloc ocolită de morbul ironiei ceremonioase și delicate, întoarse uneori asupra-și, sau, alteori, mordantă, casantă, putându-se bănuși, sub masca cerebralității reticente, incisivitatea („Să fie bucuroși cei în cauză de binele pe care-l fac, din minunatele cunoștințe pe care le-au deprins, de talanții lor puși la dispoziție și nerămași strânși în ștergere, dar să nu le fie străină nici smerenia și nici compasiunea (o cât mai largă, binevoitoare, mărinimoasă compasiune) pentru mai puțin dăruții decât ei, pentru acei care-și petrec găunoasa lor existență într-o superficialitate, eseistică, literatură și alte diverse forme de amăgire”). Textele cu caracter teologic ale lui N. Steinhardt (*Dăruind vei dobândi*, *Cartea împărțirii* etc.) se impun printr-o anume austeritate a frazării, prin recursul – cu măsură și echilibru – la alegorie, simbol și metaforă în desemnarea unor figuri biblice sau a unor trepte ritualice în devenirea spiritual-religioasă a ființei umane. Raportarea la Iisus Hristos e transcrisă în registrul gravității și al solemnului: „Hristos este întotdeauna paradoxal și acționează fără greș în mod neașteptat. Pascal spune că dacă Dumnezeu există, El nu poate fi decât *straniu*. Fapt este că Hristos în viața pământească a acționat întotdeauna altfel decât ne-am fi așteptat. Unde noi credeam că nu are ce căuta, acolo se află. Cu cine credeam că n-are să stea de vorbă, cu acela stă. Parcă dinadins, spre a ne scandaliza, a ne trezi din orbire, din obișnuință, din tabieturi spirituale, pentru a ne șoca (așa cum și *zenul* concepe procedeul *satori* spre trezirea insului din somnolență la cunoașterea adevărului)”. Problematice teologice este pentru eseistul N. Steinhardt una fundamentală. Cu precizarea că ea este percepută dintr-o perspectivă cu totul atipică, operele sale cu caracter religios fiind confesiuni de un autentic patos al apropierii de sacralitate. Pentru N. Steinhardt centralitatea este reprezentată de Divin, de transcendent, de spațiul sacru la care ființa umană aderă prin cuminecare. În concepția lui N. Steinhardt între etic și estetic relația este de consubstanțialitate. În acest fel, denunțarea „pactului cu diavolul” la care s-au dat unii scriitori ce au slujit regimul comunist are, pentru eseist, calitatea unei detente morale purificatoare, capabilă să ofere un remediu eficient amneziei vinovate de care mai suferă mulți scriitori de ieri și de azi. Amplitudinea tematică a spiritului critic îl încadrează pe N. Steinhardt în categoria eseistilor, cu o capacitate sporită de a asimila în pagina proprie idei, teorii, principii și metode de o mare diversitate, cărora le conferă, însă, acuitatea propriei sale sensibilități atente la neprevăzut, la inedit, la noutate.

Cristian Sergiu Ianza

ÎNTRE SACRU ȘI SENZUAL

S-a născut la Lupeni, la 5 ianuarie 1958. A absolvit Liceul de Muzică și Arte Plastice Deva, alegând apoi drumul capitalei pentru a studia ceramica la Academia Națională de Artă „Nicolae Grigorescu”. A studiat cu artiști de primă mărime, printre care îi putem aminti pe prof. Lazăr Florian Alexie, prof. Lucia Ioan și prof. Lucia Neagu. Până în prezent, Cristian Sergiu Ianza se poate lăuda cu un număr de 75 de expoziții personale, naționale și internaționale, și peste 200 de participări la expoziții colective de grup în țară și străinătate, precum și la numeroase tabere de creație. Lucrările sale se regăsesc în numeroase colecții particulare, în muzee și locuri publice. Deviza artistului, ca dovadă a numărului mare de expoziții, este că menirea artistului este aceea de a-și arăta arta. (Continuarea în pagina 5)

50 ani de teatru
românesc la
Târgu-Mureș Pag. 2

Modelele istorice
ale relațiilor
publice Pag. 6

MEMORIA TIPARULUI - Mărturii ale presei mureșene de altădată

50 ani de teatru românesc la Târgu-Mureș

de Angela Măgherușan Precup (angelaprecup@yahoo.com)

Teatrul românesc, ca și presa în limba română, au avut de dus o luptă grea la Târgu Mureș pentru a-și câștiga dreptul la existență. În ciuda interesului publicului, manifestat încă din secolul XIX, reticența elitelor administrative și economice a transformat orașul într-o comunitate închisă, cu acces limitat la noutate și modernitate. Istoricul Grigore Ploșteanu subliniază că astfel se explică și recepționarea târzie pe plan local a *Apelului către publicul român* lansat în 1870 în revista *Familia* de către Iosif Hodoș și Iosif Vulcan în scopul înființării unui fond pentru teatrul național român. Cu toate acestea, la începutul secolului XX *Societatea pentru crearea unui fond de teatru român* reușea să-și înființeze filiale în județul Mureș la Reghin, Toplița, Luduș, Târnăveni și Sighișoara. Nu însă și la Târgu Mureș.¹

ecvat noului ritm de creștere a culturii mureșene.

Lărgirea activităților Conservatorului cu clase de actorie se va produce însă peste aproape trei decenii, când coordonarea instituției era gestionată (din 1925) de Maximilian Costin, fost director al Conservatorului din Timișoara, care a fondat în 1934 prima trupă românească de teatru la Târgu Mureș, pe lângă trupa maghiară deja existentă, tot de amatori, susținută de Societatea iubitorilor de teatru de limba maghiară. Coagularea primei trupe teatrale românești locale a fost posibilă cu ajutorul profesorului de dicție și artă dramatică Gheorghe Chirvăsuță, care venea în 1934 la Târgu Mureș având o experiență de 12 ani pe scenele teatrelor din Cernăuți, București și Craiova.

Noua clasă de declamație și actorie a Conservatorului Municipal

perioadă de tatonări, experimente și confirmări se găsesc germeii viitoare școli a teatrului mureșean, care va deveni peste timp, prin efortul altor generații, o veritabilă marcă a acestui spațiu cultural.

Fundamentele instituționale oferite culturii locale la începutul secolului de Bernády György au fost dezvoltate în perioada interbelică de continuatorul său în opera de modernizare a Târgu Mureșului – primarul Emil Dandea, la rândul său un susținător al culturii, conform convingerii că „problema culturală, cu diferitele ei aspecte are o importanță primordială”.⁵ Grație și relației apropiate dintre acesta și directorul Conservatorului, Maximilian Costin (cei doi făcând parte din elita liberală locală), Primăria se implică activ în susținerea teatrului local, subvenționând mica trupă teatrală a Conservatorului „cu o

jucând piesa «Răzvan și Vidra» de B. P. Hașdeu. Pentru împlinirea acestui fapt noi nu putem decât să aducem laude și recunoștința noastră inițiatorilor și aceluia care au înțeles să contribuie la înfăptuirea lui.”⁷

Odată cu succesul înființării unui „teatru românesc permanent în înstrăinatul nostru oraș în care viața culturală este prea mult stăpânită numai de cinematograful”, cronică teatrală câștigă la rândul ei spațiu în paginile gazetelor mureșene. Această rubrică specializată a apărut în presa locală încă de la începutul anilor '20, când marile trupe bucureștene aflate în turneu prin țară au început să se oprească și la Târgu Mureș, oferind publicului de aici dese ocazii de delectare culturală și mondenă.⁹ Cronică teatrală, semnată de obicei de un anonim *Spectator*, a precedat așadar cu un deceniu apariția teatrului românesc la Târgu Mureș.

După al doilea război mondial, propaganda comunistă care accentua respectarea drepturilor națunilor „conlocuitoare” a avut un impact pozitiv asupra activității teatrale maghiare, transformată în instrument de manifestare a influenței Uniunii Populare Maghiare (aliată politică PCR) care, conform statutului adoptat în 1945, avea un rol important în organizarea vieții culturale a maghiarilor din România în sens progresist.¹⁰ În acest context a fost înființat în 1946 la Târgu Mureș Teatrul Secuiesc care, alături de alte instituții culturale similare existente la Cluj, Oradea, Arad, Satu-Mare, Sfântu Gheorghe, au generat ecouri puternice în presă, exploatate în scop propagandistic de autoritățile comuniste aflate în căutarea unei legitimități rapide. În 1951 era inaugurat și învățământul teatral mureșean (la început doar în limba maghiară) în cadrul Institutului de Teatru „Szentgyörgyi István”.¹¹ În timp, tânărul teatru a fost redenumit Teatrul Secuiesc de Stat (1949) și apoi Teatrul de Stat din Târgu Mureș (1961), pentru ca în 1962 să se înființeze și secția română a acestuia, o decizie politică – spune fostul director al instituției Zeno Fodor¹² – pentru a se sublinia importanța comunității românești într-un oraș precum Târgu Mureș, pe atunci capitală a Regiunii Mureș – Autonomă Maghiară.

Un moment-cheie în existența de jumătate de secol a secției române a Naționalului târgumureșean a fost crearea noii sale clădiri din centrul orașului, edificiu devenit în scurt timp emblematic pentru arhitectura modernă a orașului dar și un etalon la nivel național pentru construcțiile de acest gen. Noul Teatrul a fost inaugurat în octomb-

rie 1973, în prezența șefului statului, Nicolae Ceaușescu, în speranța „că oamenii de teatru și de cultură din Târgu-Mureș vor face ca la această minunată construcție să se adauge și o activitate culturală minunată, care să dea cu adevărat o dimensiune nouă, să facă să strălucească și mai mult acest edificiu de artă și cultură.”¹³ Noul teatru a fost amplasat în zona fostului parc public Lázár Ödön, mica oază verde amenajată la sfârșitul anilor '40 în centrul orașului, care cuprindea și unele construcții precum o bibliotecă a copiilor, pavilionul orchestrei orașului, cinematograful de vară, desființate odată cu construirea teatrului.¹⁴

Primii absolvenți ai clasei de dicție și artă dramatică. Anul 1933. De la stînga spre dreapta jos: eleva Ecaterina Runcu, director G. Ionescu și prof. G. Chirvăsuță. În picioare elevii: George Dem. Loghin, Delia Bogdan și Aurel Blănaru.

Fotografie publicată de revista *Vatra*, anul II, nr. 2 (11), februarie 1972, p. 20.

Destinul teatrului mureșean a fost legat la începuturile sale de activitatea Conservatorului Municipal din Târgu-Mureș, instituție creată în 1908² de primarul Bernády György pentru a susține și în plan cultural efortul de modernizare a orașului. Prima secție a Conservatorului a fost cea de muzică, înființată în 1908 sub conducerea reputatului violonist Albert Metz, membru al orchestrei Operei din Budapesta la acea vreme, dar originar din zona Mureșului, dintr-o veche familie de constructori de orgi din Transilvania.³ Noul Palat al Culturii, construit între 1911-1913, avea să ofere curând și un spațiu ad-

din Târgu Mureș își deschidea astfel cursurile la 1 septembrie 1934, cu un ciclu de studii de patru ani și cu o programă complexă cuprinzând între altele, exerciții de citire expresivă și memorizare, studiul dramaturgiei antice și românești, studiul istoriei naționale, aplicații psihologice.⁴ După numai un an de studii, profesorul Gheorghe Chirvăsuță reușea să formeze, cu elevii clasei de actorie și câțiva amatori din oraș, prima trupă teatrală a orașului cu care va susține în anii următori pe scena Palatului Culturii sau în localitățile și orașele din apropiere spectacole entuziast primite de public. În această primă

sumă modestă dar foarte necesară⁶ care îi permite acestuia să-și permanentizeze activitatea, marcând în 1936 nașterea teatrului cu caracter permanent la Târgu Mureș, după cum subliniază cercetătorul Melinte Șerban.

Presa locală înregistra reușita cu entuziasm, considerând-o depășirea unui prag cultural căci – relatează *Glasul Mureșului* - „de mult se simțea lipsa unui Teatru Românesc care să activeze permanent la Tg.-Mureș [...] Această nouă operă a fost înfăptuită în seara zilei de 11 ianuarie, când în fața unei săli arhipline Teatrul Românesc își deschide stagiunea

sumă modestă dar foarte necesară⁶ care îi permite acestuia să-și permanentizeze activitatea, marcând în 1936 nașterea teatrului cu caracter permanent la Târgu Mureș, după cum subliniază cercetătorul Melinte Șerban.

1. Grigore Ploșteanu, *Pentru un teatru național transilvănean*, în *Vatra*, anul I, nr. 1, aprilie 1971, p. 21.
2. Traian Dușa, *Prima școală românească de teatru la Târgu-Mureș*, în *Vatra*, anul II, nr. 2 (11), februarie 1972, p. 20.
3. Csiky Boldizsár, *Privire asupra trecutului muzical târgumureșean*, în *Vatra*, anul XXXII, nr. 9-10 (414-415), sept.- oct. 2005, p. 77.
4. Melinte Șerban, *Mărturii prin vreme*, seria *Caiete mureșene*, nr. 8, Fundația Culturală „Vasile Netea”, Târgu-Mureș, 1999, p. 153-154.
5. Emil Dandea, *Administrație și cultură*, în *Jar și slovă*, anul I, nr. 1, aprilie 1937, p. 31.
6. Ibidem. Respectiva sumă era de 100.000 lei conform publicației *Glasul Mureșului*, anul IV, nr. 90, 24 ianuarie 1937, p. 7.
7. I. U., *Teatru românesc la Tg.-Mureș*, în *Glasul Mureșului*, art. cit.
8. *Teatrul și cinematograful*, în *Glasul Mureșului*, anul I, nr. 2, 29 noiembrie 1934, p. 3.
9. *Spectator*, *Cronica teatrală*, în *Mureșul*, anul III, nr. 6, 30 martie 1924, p. 1; *Cronica teatrală*, în *Mureșul*, anul IV, nr. 1, 22 februarie 1925, p. 2.
10. Gh. Talambă, *Maghiarii din România. Perioada 1940-1944*, Ed. Contrafort, Craiova, 2006, p. 119.
11. *Universitatea de Artă Teatrală la împlinirea a 50 de ani de la fondare*, în *Symbolon*, Analele Universității de Artă Teatrală Târgu Mureș, 1-2/2001, nr. 2-3, p. 8.
12. Zeno Fodor (coord.), *Teatrul românesc la Târgu-Mureș 1962-2002*, Târgu-Mureș, 2002, p. 14.
13. *Cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la adunarea populară de la Târgu-Mureș*, în *Vatra*, anul III, nr. 10 (31), octombrie 1973, p. 5.
14. Ioan Eugen Man, *Târgu-Mureș, istorie urbană. Anii 1945-1990 (IV)*, Ed. Nico, Târgu-Mureș, 2011, p. 262.

Colecția „Adevăr, compasiune, artă” vine la Târgu-Mureș

Expoziția ADEVĂR COMPASIUNE TOLERANȚĂ este o colecție de picturi și sculpturi create de un grup internațional de artiști consacrați. Expoziția captează interesul unei game largi de oameni. Apelează la cei care apreciază noi explorări în artele frumoase, pentru cei care sunt interesați în relația artei cu societatea noastră, pentru cei care sunt mult mai interesați în experiența umană și în capacitatea umană de a depăși adversitatea. Cei care sunt îngrijorați de lumea contemporană, în special din China, vor găsi o importanță deosebită în problemele în care pictorii s-au implicat. Mult din ceea ce descrie această artă are loc în prezent și provine într-adevăr, din evenimente reale. Acesta este motivul pentru care expoziția este deosebit de relevantă astăzi.

Tehnica picturii și stilul picturilor sunt clasice în mare măsură. Artiștii aplică tehnicile clasice ale picturii în ulei folosite odată de vechii maeștri. Astfel, artiștii consideră forma lor de artă drept „New Renaissance”. Multe alte lucrări implică, de asemenea, motive clasice chineze și sunt pictate pe mătase sau pe hârtie.

Expoziția „Adevăr, Compasiune, Toleranță” a făcut înconjurul lumii, fiind prezentată în săli de renume în 200 de orașe din peste 40 de țări. Începând cu anul 2009, un prim set compus din 34 de lucrări a fost prezentat și în România la București, Timișoara, Iași, Suceava, Oradea și Bușteni bucurându-se de un foarte mare succes în rândul publicului român. Expozițiile au atras un număr foarte mare de vizitatori.

Artistul chinez, sculptorul și pictorul, Prof. Kunlun Zhang a inițiat acest proiect în anul 2004, ca o mărturie a experiențelor tragice prin care au trecut el și încă alți doi din cei doi-sprezece artiști expozați. Ei au fost arestați și torturați pentru credința lor în Adevăr - Compasiune - Toleranță, principiul fundamental al disciplinei spirituale Falun Dafa (numită și Falun Gong), devenit titlul acestei expoziții excepționale. Fiecare tablou este o poveste adevărată, descriind vieți trăite conform unui Bine mai înalt, în armonie cu natura supremă a universului.

Vernisajul expoziției organizată de Ioana Florea Nuș va avea loc în data de 2 decembrie 2012 la Muzeul de Arheologie din Cetatea Târgu-Mureș.

Emil Marius PAȘCAN

Răzvrătite sensuri

Ai ales să mori, Isuse
Lumea ca să o salvezi
Ofrandă vieții răpuse
Din apus iluminezi.
Ne-ai lăsat în strâmbătate
Să parcurgem a ta cale
Jelui neterminate
Caută spre rai o vale.
Și nu-i destulă lumină
Nu e niciun adăpost
Nu-i alegere deplină
Parcă totu-i fără rost.
Spini dor de așteptare
Râni de vise zămislesc
Nu cutezi spre o salvare
Păcate te răstignesc.
Ești doar carne, nervi și sânge
Viețuirii îngemănate
O gloată care te plânge
Când devii eternitate.
Totul este-n rest mirare
Simbolică divină
Implori câte-o alinare
Și iertarea să îți vină.
Nici nu poți alege moarte
Ești umila suferință
Nevrednică precum o carte
Nesalvând nicio ființă.
Nu am cum pricepe jocul
Ce destin îl zămislea
Ghinionul și norocul
Soarta ce ne frământa.
O fi bine, o fi rău?
Cine să mai știe?
Sufletul mi-e un părau
Prelingând furie...
Căci te strig și tot aud
Din înalt abisul
Și un înger a venit
Consemnează plânsul.
Și nu-s fapte pe răboj
Doar lacrimi și versuri
Cuvinte ca niște coji
Vrăjmășite sensuri.
Răzvrătesc parcă-n pustiu
Strig din întuneric
Disperat ca un sașiu
Tot caut nevrednic...

Caisul iubirii

De câte ori e vis și crezi că-i viață
De câte ori e viață și-ai vrea să fie vis
Nebănuț, neîncercănat de judecată
La geamul tău domnește un cais.
Chiar de e viscol sau de e ninsoare
Chiar dacă lumea toată-i un abis
O vrajă la fereastră mi-e salvare
Un răsărit de strajă, un cais.
Spre ale reveriei dulcele ispite
Ce gândul mi-l îmbie licoros
Rodesc din ramuri nepângărite clipe
Iar din cais adie un pâng melodios.
Chiar el senin mi te-a adus în cale
Tulburătoare stea de floare de cais
Iar sufletul mi-e deal și tu o vale
Din care un izvor prelinge vis.
Când lumea e turbat clocotitoare
Când căutarea ne aleargă pesimist
Iubirea ne salvează creatoare
Caisul ne veghează optimist.
Și mi-e prieten, uneori chiar frate
Ramuri vrăjite ne îmbracă suveran
Lumina trupul măiastru ne străbate
Un el și-o ea tulpina-i unește diafan.
Un simplu pom mai mult decât o lume
Te-mbie și te-nvață deplin ca să iubești
Te-nalță până când îți afli un renume
Îți este sfetnic sfânt de știi să îl privești.

Fără iubire nu are rost...

Mă dor genunchii din purtat de suflet
Povara atâtor lacrimi și iluzii răvășite
Umbră de chivot căznește al meu umblet
Drum răvășit, uscăciune, cuvinte părăsite.
Nu știi ce cauți prin secătuitoarele nopți
Nici dacă e rost peste risipiri pentru tine
Știi că damnații își aruncă vina pe sorți
Nu recunosc hărțuirea disperării vecine.
Tu, doar copilul speriat cu tâmpale albe
Căznit să-mbrace ridurile unui domn
Vezi apusul palid sfărâind printre halbe
Îndoi viața cu oftat sorbind din nesomn.
Trece, totul trece, toate trec și tu treci
Peste trecerea trecerii tale calcă o umbră
Știutul către neștiut, candid tu te petreci
Plângi pierdutul copil, inocența din umbră.
Le tot strigi să vadă, încă ești tu pruncul
Doar anii te boțiră ospătându-te cu vreme
Și ești poetul firav, nevrednicul peduncul
Supărătorul, durerosul îmbătrânit devreme.
Nu te aude nimeni pentru că tu nu ești
Se aude dinspre tine pășirea unor vorbe
Parcurg stingher eterul mirării celor triști
În rest sfășie noaptea însingurarea-n trombe.
Nu e nimic, oricând te învoiești cu noaptea
Chiar și în moarte tovărășie poți să-ți afli
Neantul te susține în nevrednica proptea
Fără iubire nu are rost plămânii să îi umfli.

Aceeași pâine

Eram o glie mănoasă
Și-am înnegurat destin
O jale surdă de coasă
Iarbă taie cu pelin.
Sfârșește plânsă cărarea
Unde moșul a trudit
Lacrimă cu resemnarea
Sacrificiului boțit.
Cândva împărțeam o țară
Frățește cu-o săpăligă
Astăzi toți fugim de vatră
Ca speriați de mămăligă.
Eram uniți de-o slănină
Iubeam o brânză cinstită
Acum nu ne mai animă
Nici prescura cea sfințită.
Unde-i Dumnezeu prin brazde
Ce plămadă l-a furat
Că deși ne zicem gazde
N-avem niciun aluat.
Doar dospim privind la alții
Căutând chiorăș cu ură
Unii își vând chiar și frații
Pe arginții de strânsură.
Neamule fără repere
Ești o armie creștină
Nu huli după himere
Caută truda senină.
Cândva pentru mândruliță
Un popor întreg doinea
Frumusețea de băciță
Viers măiastru zămislea.
Acum de-atâta viteză
S-a stins geniul popular
Iubirea e doar chermeză
Rămasă fără de-altar.
Obidită e cultura
Căznită și scâlciată
I-a rămas numai bravura
Târfa cea emancipată.
Să reanimăm un rost
Dacă nu vrem să pierim
Construind un adăpost
Mândriei ce o râvnim.
Să rescriem sacrificiul
Să desprăfuim onoarea
Să îndepărtăm supliciul
Cu truda și cu valoarea.
Frate vino lângă mine
Împăcați cu Dumnezeu
Împărțim aceeași pâine:
Trupul tău și trupul meu.

Melania CUC

Pe sub bluza mea de mătăasă

Ajung prima la ceasul de la universitate...
Ți-am dovedit încă o dată
Că sunt un mare predigistator;
Scot din poșetă iepurași mov
Și pe gură, cuvintele care mi-au lipsit
De când ai plecat către tropice.
Pietonii sunt grăbiți și nu văd
Pe sub bluza mea de mătăasă
Inima cum arde.
Se incinerează încă un necunoscut
În mijlocul mulțimii
Care merge cu capul în piept
De-a lungul amiezii toride.
Tu întâzii, ca întotdeauna,
La întâlnirea cu mâinile, cu ochii,
Cu trupul meu de păpușă supusă.
Între timp,
Aș putea afla totul despre moartea
Prințesei...
Nu o voi face.
Peste durerea gata încheată în noapte
Mă preling ca jivina fără de blană.
Picături de roșu rămân pe pereții
Orașului cu inscripții bezmetice.
Tu întâzii la execuția mea publică
Din inerție.
Și...cad bombe în încrețiturile bulevardului
Unde își face intrarea cu lauri
Tramvaiul cu cai și produse de parfumerie.

Nelu MĂRGINEAN

Avatar

Lasă-mă să-i strig tăcerii să plece...
Lasă-mă să fug din mine pentru a-ți face loc din nou ție...
Să fii din nou în inima și-n viscerele mele...
Lasă-mă să mă privesc din spate,
Și să mă văd plecând împovărat de grijile zilelor frumoase
care-au trecut
Și care mi-au lăsat șleauri adânci și vii în mintea mea uitucă.
Lasă-mă să fiu adolescentul aflat la răscruți,
Zadarnic căutând o ursă călăuză...
Și lasă-mă s-apuc acelaș drum greșit,
Pe care-atât de bine îl cunosc...
Lasă-mă...

Ștefan Radu MUȘAT

Ademenește-mă în destinul fără umbre ...

la-mă de mână și arată-mi frumusețea vieții,
ține-mă strâns și fă-mă să înțeleg ce înseamnă a trăi;
oprește clipa, oprește timpul ăsta nesuferit
care aleargă furibund de la o zi la alta prin trupul nopții!
Îl simt cum mă-nfășoară în țărâna arvunită de mormânt,
iar minunea că exist, îl tulbură peste măsură,
încât aleargă cu tăvălugul peste mine și mă pătrunde nemilos,
dornic să mă sfășie la fiecare atingere de clipă.

Anii lui îmi curg albiți pe tâmpale, însă mai e vreme;
mai sunt atâtea zile nepurtate
și flori nemângăiate în splendoarea înălțimilor de mai
din care să ne facem așternutul,
apoi să ne iubim chiar și printr-o simplă atingere de mână,
străbătând tinerețea noastră
pân' la ultimul fior al vieții,
împreună...

M-am împărțit la pieptul tău cu fereastră închisă
pentru că n-am văzut de mult în oglinda ei
stele fără umbre, împlinindu-și zborul,
și-am cotrobăit întunericul după un răsărit de soare,
să nu mai existe deșertăciune în chiverniseala toamnei,
iar noi să evadăm într-o lume fără vârstă, de îngeri albi păzită,
unde moartea e lipsită de izbândă,
findcă timpul n-a trecut pe-acolo

din volumul (bun de tipar)
Confesiuni aleatorii din singurătate

Simpozion "Ion Luca Caragiale" la Târnaveni

Biblioteca municipală Târnaveni a organizat în data de 6 noiembrie, de la ora 17.00, în sala "Femina" a Casei de Cultură "Mihai Eminescu" din Târnaveni, **Simpozionul Ion Luca Caragiale**.

Au prezentat alocuțiuni: **jr. Sorin Megheșan**, primarul municipiului Târnaveni, **prof. univ. dr. Gheorghe Manolache**, de la Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu – *Sursele umorului în opera lui Ion Luca Caragiale*, **prof. univ. dr. Cornel Moraru**, de la Universitatea "Petru Maior" din Târgu-Mureș – *Perenitatea operei lui I.L.Caragiale*, **lector univ. dr. Eugeniu Nistor**, de la Universitatea "Petru Maior" din Târgu-Mureș – *I.L.Caragiale și Junimea*, **prof. dr. Nicolae Victor Fola**, de la Colegiul Tehnic Târnaveni – *I. L. Caragiale – om politic*, **pr. prof. dr. Aurel Hancu**, de la Colegiul Tehnic Târnaveni – *Caleidoscop caragialian*. A interpretat din opera lui I. L. Caragiale – **eleva Lavinia Andreea Ștefănescu**, de la

Colegiul Tehnic din Târnaveni. Moderator a fost **profesorul Gheorghe Moldovan**, directorul Bibliotecii municipale. Luând act de contribuția spirituală deosebită a celor trei universitari invitați la această manifestare, primarul municipiului Târnaveni a acordat trei diplome de excelență "pentru implicarea în activitățile culturale ale Bibliotecii municipale Târnaveni" pentru: prof. univ. dr. Gheorghe Manolache, prof. univ. dr. Cornel Moraru și lector univ. dr. Eugeniu Nistor.

În cadrul Simpozionului, programul activităților la bibliotecă a fost următorul: "Lectura să-ți fie o veșnică primăvară!" – vizite organizate în biblioteca municipală ale copiilor preșcolari și ale școlărilor din ciclul primar (la Secția copii, în zilele de 6 – 8 noiembrie); "Târnăveniul în imagini" – expoziție de fotografii (marți 6 noiembrie, ora 16, la Secția

adulti); expoziția de pictură "Satul meu" (marți, 6 noiembrie, ora 19, la Secția copii) – unde a expus Cercul de Arte plastice Atelier A 96, al Casei de Cultură, condus de artistul plastic prof. Iuliu Moldovan; concursul "Cine știe câștigă: Ion Luca Caragiale – autor de comedii", care s-a desfășurat în Sala mică a Casei de Cultură "Mihai Eminescu", miercuri 7 noiembrie, ora 14, în cadrul proiectului finanțat de Consiliul Local Târnăveni (coordonator proiect: prof. Gheorghe Moldovan); - Sceneta după schița *Vizită* de I. L. Caragiale, interpretată de elevi ai clasei a II-a B de la Școala Gimnazială "Avram Iancu", conduși de d-na prof. Ani Vanda; „Kányádi Sándor és a gyerekek” (Kányádi Sándor și copiii); moment poetic, joi 8 noiembrie, ora 14.00 (Secția copii), în prezentarea clasei a IV-a, *Step by Step*, de la Gimnaziul de Stat „Traian”, îndrumați de d-nele inv. Csizmadia-Murvy M. Timea și Molnar Margareta. (Reporter)

50 de ani de la înființarea „secției” române la Târgu-Mureș

Teatrul Național Târgu-Mureș a sărbătorit între 7 și 11 noiembrie 50 de ani de la înființarea - în 10 noiembrie, 1962 - secției române. Aniversarea a fost concepută în spiritul programului managerial început anul trecut, program care își propunea să reevalueze interculturalitatea în care Teatrul Național a creat și în care va crea pe viitor. Văzut ca un creuzet al celor două culturi, naționalul târgumureșean este simbolul unui oraș care beneficiază de tezaurul a două culturi, română și

maghiară. În spate o poveste de viață impresionantă, o carieră, care cuprinde în ea și o parte din istoria Teatrului târgumureșean. Oameni și destine care au influențat și au marcat destinul cultural al acestui Teatru. Maya Indrieș, Zeno Fodor, Anna Naghy-Scarlat, Mihai Gingulescu, Alexa Visarion, Alexandru Arșinel, Mihai Raicu, Nicolae Scarlat, Camelia Zorlescu, Lidia Marinescu, Marinela Popescu, Radu Cazan, Petre Bokor, Cristian Ioan, sunt doar o parte dintre cei care au reușit să

participe la Aniversare. Această Aniversare a dorit să reprezinte o comunitate complexă, unită de aceleași idealuri și de același trecut, a celor care au construit și a celor care duc mai departe valorile pe care a fost clădit Teatrul Național. O Sărbătoare a continuității, al cărei scop este de a recunoaște trecutul și a asigura viitorul acestei instituții. Mulțumim tuturor celor care ne-au sprijinit în realizarea Aniversării. Toate acestea nu ar fi avut amploare fără sprijinul Dumneavoastră.

Florentina Váry
pr.officer

Festivalul Filmului Francez la Târgu-Mureș

Asociația K'ARTE este bucuroasă să anunțe că municipiul Tîrgu Mureș găzduiește în această toamnă, pentru prima dată, **Festivalul Filmului Francez**, alături de alte cinci orașe importante: București, Cluj, Timișoara, Iași și Sibiu. Evenimentul organizat de Institutul Francez și Asociația K'ARTE ajunge, între 23 și 25 noiembrie, la Cinema ARTA cu cinci filme de lung metraj plus integrala scurtmetrajelor realizate de Agnès Varda.

PROGRAMUL FFF, Tîrgu-Mureș, 23-25 noiembrie 2012, Cinema ARTA:

Vineri

Ora 18:00 - Les Infidèles, 2011 - subtitrat în ROMANA

Ora 20:00 - Scurt-metraje Agnès Varda - subtitrate în ENGLEZA

Sâmbătă

Ora 16:00 - L'Année dernière à Marienbad – subtitrat în ROMANA

Ora 18:00 – Cœurs - subtitrat în ENGLEZA

Ora 20:00 - Scurt-metraje Agnès Varda - subtitrate în ENGLEZA

Duminică

Ora 16:00 - Un monstre à Paris (animatie) - subtitrat în ROMANA

Ora 18:00 - Camille Redouble, 2012 - subtitrat în ROMANA

Ora 20:00 - Scurt-metraje Agnès Varda - subtitrate în ENGLEZA

Selecția e gândită să acopere o plajă largă de producții cinematografice, oferind și filme foarte noi, care încă nu rulează în România (Un monstre à Paris, Camille Redouble, Les Infidèles), și filme "clasice", din cadrul retrospectivei Alain Resnais (L'Année dernière à Marienbad și Cœurs) sau integrala scurtmetrajelor Agnès Varda (multe din ele inedite în România).

"Selecția de anul acesta aduce talente, autori și stiluri diferite, cu un ton deseori comic sub care se ascund cel mai adesea angoase, mai ales romantice. Și dacă am putea retrăi o relație știind de la început tot ce se va întâmpla înainte de sfârșitul ei? Ce dizolvă un cuplu? Cum să fii fidel? Cât durează dragostea adevărată? Pentru că în ultimii ani animația franceză și-a făcut un nume, vă propunem și muzicalul de animație Un monstre à Paris care îi are pe coloana sonoră pe M. Vanessa Paradis dar și pe Sean Lennon" (Institutul Francez).

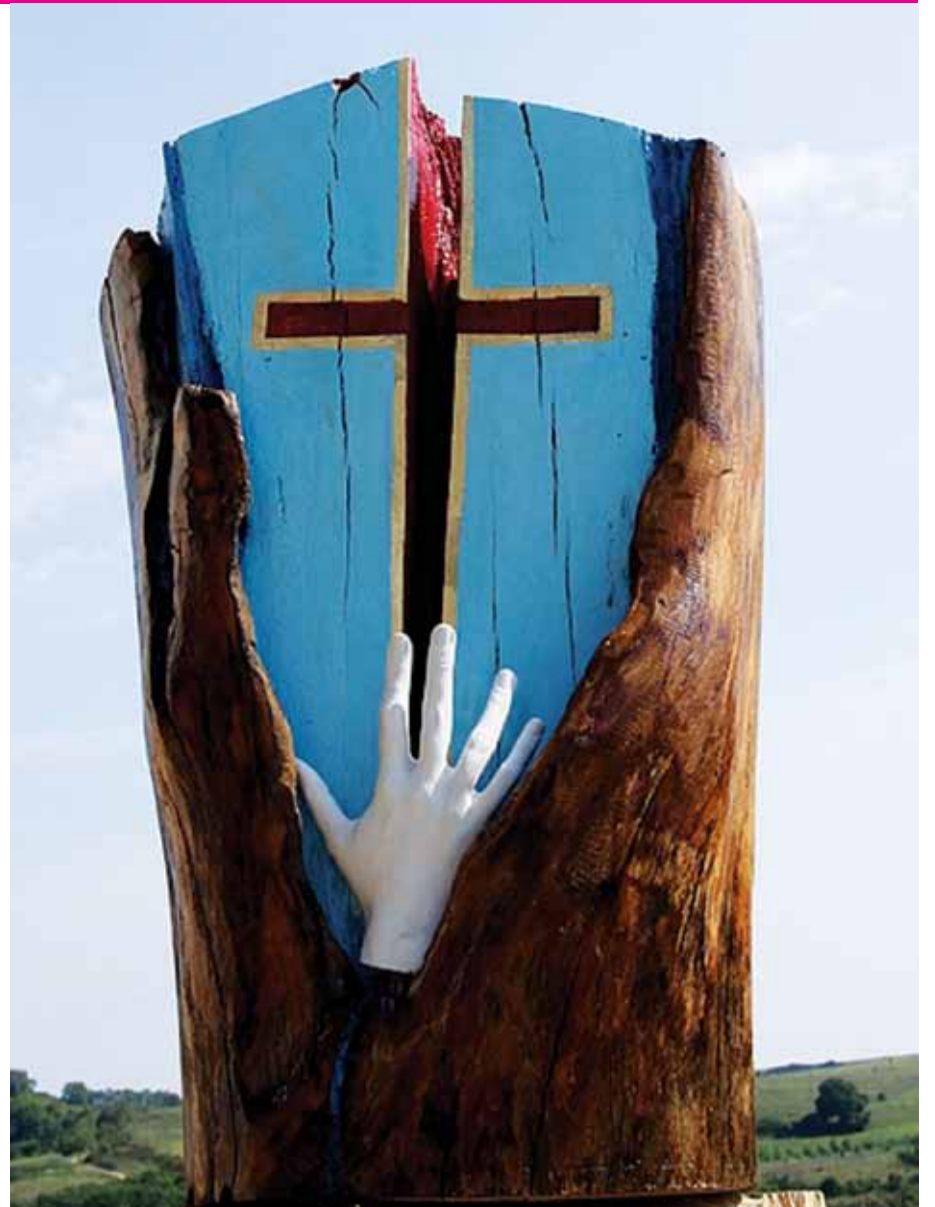
Cristian Sergiu Ianza:

ÎNTRE SACRU ȘI SENZUAL

de Cristina SMADEA

Cristian Sergiu Ianza, sculptor-ceramist, membru al UAP România, al BBK Germania și IAA AIAP UNESCO Franța, oferă, de ceva vreme, publicului o expoziție itinerantă

Astfel, plecând de la „pământ” frământat cu apă și trecut prin proba focului, lucrările cu *ferestre spre cer*, cum le intitulează însuși autorul, prin zborul femeilor-îngeri îi

poartă mesajul spre universul creator.

Și printre *ferestre spre cer*, *biserici zburătoare*, îngeri și Eve se insinuează, deloc subtil, chiar hotărât, chipul artistului, ca o mărturie parcă a strânsei sale legături cu propria creație dar și cu divinitatea, asumându-și pe deplin și sacralitatea și senzualitatea.

E o poveste, o adevărată poveste a facerii, a iubirii și a credinței, o poveste a artistului, dar și o poveste a oricăruia dintre noi. Din apă și foc s-a făurit lumea, din apă și lut omul, după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Caută, pășește, privește și întreabă-te, privitorule, dacă lumea lui Cristian Sergiu Ianza nu este și lumea ta.

La o întâlnire cu elevii ai Liceului de Muzică și Arte Plastice din Alba Iulia, Cristian Sergiu Ianza le istorisea acestora de ce a ales, fără nici un fel de dubiu sau alternativă, ceramica. Ceramica, spunea artistul, înseamnă și formă și culoare, considerând-o o modalitate complexă de

exprimare, atât a figurativului cât și a non-figurativului.

E dificil să exprimi în doar câteva rânduri universul plastic al unui artist, emoția, simbolurile, mesajul etc. și de aceea puteți urmări periplusul artistic al lui Cristian Sergiu Ianza în orașele noastre sau puteți căuta o imagine virtuală a creației sale: cristianianza.blogspot.com, cristianianza.tripod.com și www.e-galerie.ro/cristianianza.

Un mare cunoscător al trupului uman, poet al formelor femeii, Ianza îi dedică acesteia un imn de dragoste în lucrări de mici dimensiuni, dar de o valoare remarcabilă. „Templele” și „Altarele” sale dovedesc o aspirație perpetuă spre divin și universal sunt gândurile Veronicăi Gherasim din „Cotidianul” lunii august, 2003, despre arta lui Cristian Sergiu Ianza.

Dacă iubiți arta, nu uitați, musai să vă vânturați pașii prin lume.

intitulată „Între sacru și senzual”, titlu incitant ce te determină să te întrebi cum poți oare alătura sacralitatea de senzualitate.

Senzualul lui Cristian Sergiu Ianza, ca al oricărui artist bunăoară, este exprimat de nuditatea feminină, însă nudurile prezentate de autor par a fi descendente ale acelei Eve care nu „vroia” să-și părăsească paradisul și creatorul, care încă nu era conștientă de propria-i goliciune. Trupurile de femei stau așezate în poziții firești, în poziții care nu îndeamnă la vulgaritate sau indecență, ci în poziții care te îndeamnă să te așezi alături și să le privești, eventual să le acorzi ușoare mângâieri.

Pe de altă parte, existența femeilor-îngeri ce privesc spre înaltul cerului sau stau cu capul plecat, ascunzând tristețea păcatului săvârșit, sunt dovada legăturii dintre cer și pământ, dintre muritor și divinitate.

Modelele istorice ale relațiilor publice

Eugeniu NISTOR

Conform concepției filosofului german Jürgen Habermas (n. 1929, reprezentant de seamă al Școlii de la Frankfurt pe Main, a neokantienilor), formulată în lucrarea *Transformarea structurală a spațiului public*, „abia printr-o dezvoltare modernă a democrației devine obligatorie o înțelegere a spațiului public, care este doar prefigurată în idealul polisului grec.”¹ Să precizăm că lucrarea acestuia a fost la origine o teză de doctorat de mare succes, susținută la Universitatea din Marburg, în 1961, care a cunoscut nu mai puțin de 17 ediții până în 1990! În prefața primei ediții, filosoful afirmă, răsplat, că „noi tratăm sfera publică în general ca pe o categorie istorică, după cum încercăm să demonstrăm că poate fi vorba despre o opinie publică în sensul precis al cuvântului de-abia în Anglia sfârșitului de secol al XVII-lea și în Franța secolului al XVIII-lea.”² Deși acesta arată că se referă, în principal, la „funcția modelului liberal de sferă publică”, lăsând intenționat în penumbră „varianta unei sfere publice plebeice care, în decursul procesului istoric, a rămas cumva reprimată, dar, totuși „concordanța anumitor forme de manifestare plebiscitare nu ne înșeală în privința faptului că amândouă variantele sferei publice burgheze (...) au preluat pe anumite aspecte ale dezvoltării sociale și diferite funcții politice”, precizând apoi expres că cercetarea sa „stilizează elementele liberale ale sferei publice burgheze și transformările lor de natură social-statală.”³

Fermi în aprecierea contextului evoluției relațiilor publice, în introducerea la tratatul lor consacrat domeniului, cercetătorii francezi Constantin Lougovoy și Denis Huisman considerau, în 1981, că la „granița” dintre secolele XIX și XX, teritoriul american oferă condițiile specifice apariției și evoluției relațiilor publice moderne, asigurând coexistența celor patru elemente de bază: 1. o practică anterioară în comunicarea publică; 2. afirmarea unei prese puternice, de mare tiraj; 3. industrializarea, cu impactul ei mobilizator asupra mediului social-economic, și 4. derularea unei experiențe politice specifice. Aceeași cercetători ai fenomenului comunicării publice, deși recunosc o tradiție comună, orientală, europeană și nord-americană, subliniază că „în Statele Unite ale Americii, însă, spre deosebire de alte zone, această protoistorie a asigurat patul germinativ care a permis celorlalte trei elemente menționate mai sus să se combine într-o formulă care a dus la dezvoltarea unei noi discipline, aceea a relațiilor publice.”⁴ Apoi, în privința specificului sistemului mass-media american, acesta este cu totul diferit de cel al altor spații geografico-culturale: adoptarea legii învățământului obligatoriu, explozia demografică fără precedent și rețeaua tot mai abundentă de mijloace de comunicații (căi ferate, șosele etc.), determină o cerere sporită de informații, ziarele fiind la îndemâna oricui și prin costurile reduse de comercializare; în special, apariția presei ușoare, de scandal – *yellow press* – care se putea citi cu ușurință și datorită modului cum erau paginate publicațiile (cu titluri mari, ilustrații, limbaj popular etc.). Dar spațiul social-economic american de la sfârșitul secolului al XIX-lea cunoaște efectele benefice ale industrializării, căci crește numărul așezărilor urbane iar populația practic se dublează. Totodată resursele economice ajung în patrimoniul unor cercuri de afaceri care controlau nu doar întregul sistem politico-social, ci și cel juridic și administrativ. Cât privește cel de-al patrulea element care a favorizat maturizarea relațiilor publice în societatea americană, *cultura politică*, aceasta are o coloratură participativă și proactivă, fiind pigmentată din plin de efectele unei culturi profund liberale, derivând direct din succesul războiului de independență și al efervescentelor metamorfoze sociale de după sângerosul război de secesiune. Mișcările maselor împotriva oligarhiei financiar-economice, împotriva abuzurilor și a corupției, sunt încurajate de o nouă generație de tineri intelectuali, care și-au propus să restabilească echilibrul social și democrația, luptând ca jurnaliști în „tranșeele” numeroaselor publicații ale vremii. Marii industriași și oligarhi ai timpului s-au mobilizat și ei să anihileze atacurile oponenților, dar au găsit că în „era agitatorilor progresiști” era mai potrivit să recurgă la dialog decât la mijloace agresive de represiune; iar „acest dialog, ulterior, a fost numit de fondatori, relații publice.”⁵

Încă din 1984, autorii americani James E. Grunig și Todd Hunt au observat o diferență vizibilă între aspectele teoretice și cele practice ale relațiilor publice: în timp ce din punct de vedere teoretic se urmărea o comunicare echilibrată între părțile implicate (organizații și publicurile acestora), în realitate se înregistra un decalaj care, constată această, avea două cauze principale: 1. imposibilitatea stabilirii unor limite clare între diversele componente ale comunicării; 2. ambiguitatea în care a rămas definirea

procesului însuși al relațiilor publice (teoreticienii străduindu-se nu atât să descopere un răspuns convingător la interogația „Ce sunt relațiile publice?”, cât, mai degrabă, la alta: „Cum sunt relațiile publice?”)

Mergând pe urmele unor lucrări anterioare, preluând unele idei ale profesorului Eric F. Goldman (de la Princeton University), care a scris, în 1948, prima lucrare de istoria relațiilor publice, și ale lui Edward L. Bernays, autorul cărții *Relațiile publice*, apărută în 1952, cei doi teoreticieni americani au întreprins cercetări legate de variația unor indicatori în cadrul procesului comunicațional, ca: *fluxul comunicării, poziția și atitudinea participanților activi, veritabilitatea sau falsitatea informației vehiculate, scopul urmărit de organizația sau individul care transmite mesajul* etc. Analizând datele comunicării în funcție de această grilă metodologică, Grunig și Hunt „au identificat patru modele de relații publice, pe care, inițial, le-au asociat anumitor perioade istorice. Ulterior au revenit, considerând că toate cele patru modele sunt încă practicate, în forme uneori atenuate, de organizațiile care activează astăzi.”⁶

Modelul unu. Deși cercetătorii americani recunosc că unele elemente ale relațiilor publice sunt identificabile încă în cadrul primelor forme de organizare ale societăților omenești, fiind prezente în leagănul străvechilor civilizații orientale și europene, totuși, punctul inițial de la care pleacă aceștia, în stabilirea modelelor istorice, îl constituie acțiunea înscenată la Boston de către partizanii lui Samuel Adams (1722-1803), acțiune care a dus la declanșarea revoltei împotriva Imperiului Britanic și la adoptarea *Declarației de Independență* a statelor americane (în 1776).

Stăruind asupra modelelor relațiilor publice studiate de Grunig și Hunt, ne vom fixa cercetările, pentru început, pe primul, cunoscut ca fiind *modelul impresariat / publicitate* (press-agentry) / *publicity*; acesta are următoarele caracteristici: comunicare unidirecțională, dinspre organizație către publicuri, în care exprimarea adevărului „nu este calitatea esențială a informației transmise”⁷, urmărindu-se în mod clar un țel propagandistic, de promovare cu orice preț a intereselor organizaționale. Cei doi teoreticieni chiar au precizat că modelul încă mai este practicat în lumea contemporană de circa 15% dintre organizații. Localizat, ca moment al apariției sale în spațiul american la finele secolului al XVIII-lea – fiind deosebit de „activ” în veacul următor, și avându-l ca promotor pe Phineas Taylor Barnum (1810-1891, jurnalist și businessman), practician declarat al tehnicii de *press-agentry*. Modelul a fost, în opinia noastră, permanent prezent în viața comunităților umane. De altminteri, Grunig și Hunt asociază versatilitatea morală a acestui model istoric, ca și conținut și specific de manifestare, cu șiretenia și prefăcătoria doctrinei lui Niccolò Machiavelli (afirmată în *Principele*).

Împrejurările apariției modelului impresariat-publicitate prezintă unele caracteristici care sunt inconfundabile în peisajul social american, precum: „ieftinirea ziarelor, care a dus la fluidizarea informației scrise, la dinamismul presei și lărgirea considerabilă a audienței, perioada fiind cunoscută sub numele de *penny press*, când ziarul devine un vehicul ieftin al informațiilor...”⁸ – dacă ținem cont de faptul că în acea vreme este fabricat în serie *vestitul linotip al lui Ottmar Mergenthaler*, care a înlocuit culegerea manuală a literelor cu culegerea mecanică, principiul lui de funcționare fiind similar mașinii de scris, făcând posibilă apariția, în 1830, a ziarelor ieftine și de mare tiraj. Tot atunci, practica înșelătoriei era ceva obișnuit în noile ținuturi ale „făgăduinței.”

Chiar P. T. Barnum își leagă numele de o poveste mai puțin morală, dar nostimă în felul ei: în 1869, în preajma localității Cardiff, situată în vestul statului New York, săpând o groapă, un fermier a descoperit o uriașă statuie de piatră reprezentând un bărbat, care s-a dovedit a fi, ulterior, un artefact îngropat acolo de către George Hull, personaj pitoresc ce se recomanda drept „tutungiu, inventator, alchimist și ateist”, cu scopul de a-i păcăli și a-i storce de bani pe turiștii creduli, entuziasmați că au în față o relicvă a uriașilor amintiți în *Vechiul Testament*. Antreprenor de succes, P. T. Barnum nu a scăpat ocazia unei afaceri, oferind colosala sumă de 60.000 de dolari pentru a închiria uriașul de piatră, pe timp de trei luni, și a-l expune în cadrul unei expoziții itinerante. Cum nu a reușit să-l obțină, deoarece era prea profitabil pentru proprietar, și-a comandat o copie și a expus-o pe aceasta, prezentând curiosului public american (și jecmânindu-l) „un fals falsificat.”

Comun tuturor spațiilor și timpurilor sociale, modelul impresariat-publicitate este, poate, chiar mai bine exemplificat de escrocheriile săvârșite în sfera publică

a bătrânului continent european, una dintre acestea, consemnată în cronică și repovestită mereu, fiind antologică. Astfel, în Grecia secolului al doilea, după Christos, în vremea împăratului Marcus Aurelius, trăia negustorul de minuni Alexandru din Abonutichus care se folosea de un șarpe uriaș, cu un cap meșterit ingenios din pânză, anume spre a-i imprima trăsături umane, pentru a prooroci: „Oamenii dădeau buzna din tot imperiul spre a fi martorii unei minuni: un șarpe-oracol cu cap de om (...) Această înscenare îi aducea un venit anual care ar echivala astăzi cu câteva sute de mii de dolari și o faimă egalată de puțini dintre oamenii vremii sale.”⁹

Modelul doi. Cel de-al doilea model, după teoretizările cercetătorilor Grunig și Hunt, ar fi *modelul informării publice*, avându-l drept întemeietor pe Ivy Lebdeter Lee. Între caracteristicile acestuia consemnăm: diseminarea / împrăștierea informațiilor, prin transmiterea către public a unei maxime cantități de date despre organizație; deși comunicarea este unidirecțională, ca și la primul model, și nestructurată conceptual, informațiile care stau la baza ei sunt reale și aduse cât mai aproape de exhaustivitate; asistăm la o schimbare esențială în promovarea relațiilor publice, în sensul că nu mai este folosită minciuna pentru a câștiga publicurile cu orice preț, ci se instituie ca principiu profesional transparența, „în care adevărul este elementul ce leagă publicul de organizație.”¹⁰

S-a constatat că încă circa 50% dintre organizațiile contemporane utilizează acest model.

Analizând *modelul informării publice* al lui Grunig și Hunt, vom constata că acesta este consecința primului val al industrializării statelor americane (la finele veacului al XIX-lea), când activitățile manufacturiere și în general preocupările mercantile desfășurate în plan local iau, treptat, proporțiile unor afaceri transcontinentale, axate, în principal, pe industria minieră, pe dezvoltarea rețelei de căi ferate, a mijloacelor tehnice de comunicare (telegraf, serviciile poștale), pe monopolul energiei electrice, al construcțiilor de mașini etc., concentrând uriaș capitaluri în cadrul unor companii și trusturi financiar-bancare.

(Continuarea în numărul viitor)

1. Anton Hügli, Poul Lübcke – coordonatori – *Filosofia în secolul XX, vol. I, Fenomenologia, Hermeneutica, Filosofia existenței, Teoria critică*, traducere de Gheorghe Pascu, Andrei Apostol, Cristian Lupu, București, Editura All Educational, 2003, p. 333

2. Jürgen Habermas – *Sfera publică și transformarea ei structurală. Studii asupra unei categorii a societății burgheze*, traducere și note bibliografice de Janina Ianoși, ediția a II-a, București, Editura Comunicare.ro, 2005, p. 48

3. Ibidem, pp. 48-49

4. Remus Pricopie – *Relațiile publice: evoluție și perspective*, București, Editura Tritonic, 2011, p. 65

5. Ibidem, p. 39

6. Ibidem, p. 36

7. Ibidem, p. 37

8. Ibidem, p. 105

9. Carl Sagan – *Creierul lui Broca. De la pământ la stele*, prefață și îngrijirea ediției Florin Zăgănescu, traducerea din limba engleză Gheorghe Stratan și Gabriel Păslaru, prefață Gheorghe Stratan, București, Colecția Idei Contemporane, Editura Politică, 1989, p. 84

10. Remus Pricopie – Op. cit., p. 37

BIBLIOGRAFIE

Bernays, Edward L. – *Cristalizarea opiniei publice*, traducere de Florin Paraschiv, cuvânt înainte de Florin Dumitrescu, studiu introductiv de Remus Pricopie, București, Editura Comunicare.ro, 2003.

Habermas, Jürgen – *Sfera publică și transformarea ei structurală. Studii asupra unei categorii a societății burgheze*, traducere și note bibliografice de Janina Ianoși, ediția a II-a, București, Editura Comunicare.ro, 2005.

Hügli, Anton, Lübcke, Poul – coordonatori – *Filosofia în secolul XX, vol. I, Fenomenologia, Hermeneutica, Filosofia existenței, Teoria critică*, traducere de Gheorghe Pascu, Andrei Apostol, Cristian Lupu, București, Editura All Educational, 2003

Iacob, Dumitru, Cismaru, Diana-Maria, Pricopie, Remus – *Relațiile publice. Coeziune și eficiență prin comunicare*, București, Editura Comunicare.ro, 2011.

Pricopie, Remus – *Relațiile publice: evoluție și perspective*, București, Editura Tritonic, 2011.

Sagan, Carl – *Creierul lui Broca. De la pământ la stele*, prefață și îngrijirea ediției Florin Zăgănescu, traducerea din limba engleză Gheorghe Stratan și Gabriel Păslaru, prefață Gheorghe Stratan, București, Colecția Idei Contemporane, Editura Politică, 1989.

ARIEL - ÎN CASĂ NOUĂ

Rudy MOCA

A fost odata, ca niciodată... că de n-ar fi... nu s-ar povesti :)! A fost odată un colectiv de OAMENI care și-au dedicat întreaga viață, renunțând de multe ori la familie și viață privată, perfecționându-se perpetuu, fără a ajunge vreodată la suficiență rugându-se mereu: "Dă-ne Doamne copii și părinți și bunici și oamnei care să ne sprijine, înțeleagă și să aprecieze munca și efortul nostru, pornit din inimă, către puritatea cea fără de margini a copilăriei!"

Dumnezeu, văzându-le inima curată, le-a dăruit ACTORILOR, CREATORILOR – OAMENI, TINEREȚE FĂRĂ BĂTRĂNEȚE ȘI O VIAȚĂ FĂRĂ DE MOARTE, "Botezându-i și Binecuvântându-i" cu numele TEATRUL PENTRU COPII ȘI TINERET ARIEL din TG-MUREȘ.

Generații de copii au trecut, găzduiți fiind, în sala de spectacole din strada Poștei nr. 2 – vechiul sediu "efemer" al Teatrului. Aici au lucrat geniali creatori de Teatru: ANTAL PALL și MARIA MIERLUȚ - Regizori, HALLER JOZSEF AMBRUS IMRE, GARDA ALADAR – Scenografi; SAROSI ENDRE, CSIKI BOLDIZSAR - Compozitori; PETRU SIMION-PEPY, ALEXANDRU PERGHE, TIBERIU STOI, HETTY GHIMAN, ELENA COZMA, RODICA TĂNASE, RODICA ALBANEZU DISMATSECK, DORINA POP, DOINA POPA, DINUȚ TUDORA, DOINA TOPILĂ, DINA MOLDOVAN, NAGY KATALIN, CZEDULA ZSUZSA, WILHELEM JOCO, MARIANA CIOBANU, CIOTLĂUȘ EUGENIA, RUDY MOCA - foști "ouvrieri pe scena teatrului" fără a se jena de denominarea funcției de MĂNU-ITORI DE PĂPUȘI – oferind tinerilor actori ce i-au urmat, exemplul dăruirii, perseverenței în pregătire, profesionalitate, performanță, atașament și dragoste necondiționată, de TEATRU. PREȚIOASA REVERENȚĂ, APLAUZE, FLORI ȘI MULȚUMIRI ACESTOR ACTORI ȘI TINEREI GENERAȚII CARE COMPUN COLECTIVUL ARTISTIC DE CREATORI AI

TEATRULUI ARIEL.

După 63 de ani, ARIEL s-a mutat în casă nouă, un "PALAT AL ANIMAȚIEI" unde fiecare CREATOR își găsește locul, competența, valoarea și profesionalismul, pentru a ajunge la performanță. Au onorat "botezul" inaugurării, înalte oficialități ale județului Mureș, în frunte cu vicepreședintele Consiliului județean Mureș LOKODI EDITA EMOKE. De asemenea au fost prezenți toți Directorii instituțiilor de Cultură din județul Mureș, cât și „in corpore” Directorii Teatrelor de Păpuși – Animație și Marionete din țară, ce alcătuiesc Colectivul membrilor UNI-MA – ASSITEJ ROMANIA din: Alba – Iulia, Craiova, Timișoara, Brașov, Constanța, Botoșani, Bacău, Baia-Mare, Pitești, Cluj, Oradea, Râmnicu Vâlcea, Arad, Sfântu Gheorghe.

Cuvântul de "BUN VENIT" a aparținut managerului GAVRIL CADARIU – Directorul Teatrului pentru Copii și Tineret ARIEL – gazda întregului eveniment care a făcut un scurt istoric al teatrului, al pașilor făcuți – împreună cu Conducerea Consiliului Județean Mureș, pentru etapele care au precedat trecerea clădirii în proprietatea Teatrului, achiziționată de la Comunitatea Evreiască din Tg.-Mureș, al aprobării Planului și Arhitecturii, al infrastructurii și costurilor, suportate de la bugetul local, prin aportul financiar al CJ Mureș.

Invitați pe scenă, foștii și actualii membri ai "familiei ARIEL" au urcat pe scenă, pentru "poza de inaugurare" fiind aplaudați și ovaționați, cântându-li-se "LA MULȚI ANI!"

„A fi tu însuși într-o lume în care fiecare caută să te facă să fii altul, este cea mai mare realizare” - (R.Emerson)... așadar ARIEL, rămai tu însuși: UN TEATRU PENTRU ETERNITATE, căruia, eu – fostul actor, îi urez cu toată dragostea: TINEREȚE FĂRĂ BĂTRĂNEȚE ȘI O VIAȚĂ FĂRĂ DE MOARTE!

Persona

Mădălina POJOGA

*Persona (lat) = înfățișare falsă, mască
interpusă între om și lume*

În anul 1966, prin intermediul filmului *Persona*, regizorul suedez Ingmar Bergman a ajuns la apogeul carierei sale și la desăvârșirea sa ca cineast.

Considerat unul din cele mai bune filme realizate vreodată, dar și cel mai greu de interpretat, *Persona* a rămas de-a lungul timpului o artă cinematografică care lasă loc în continuare de analize și interpretări.

Ideea realizării acestui film i-a venit regizorului Ingmar Bergman în timpul spitalizării sale în 1965. Atunci a văzut o fotografie cu actrița des distribuită în filmele sale, Bibi Andersson, împreună cu prietena ei, actrița norvegiană Liv Ullmann. Asemănarea i s-a părut izbitoare iar primele reacții pe care le-a avut din partea celor două atunci când le-a prezentat ideea, a fost amuzamentul dar și puțină teamă.

Cu scenariul pregătit, s-a ales locația pentru filmări și anu-me insula Fårö. O alegere ușoară, fiind un loc apreciat de Bergman pentru peisajul său – râul, dealurile, pădurile – toate erau locuri care îi amintea de copilărie. Insula Fårö va ajunge să fie locul în care Bergman își va petrece restul vieții.

La o primă vizionare a filmului, cu toate că suntem pe deplin conștienți că există un substrat evident al filmului, povestea spusă în *Persona* pare la început chiar una simplă.

După ce a suferit o cădere nervoasă subită, Elisabeth Vogler (Liv Ullmann), o actriță de succes, a refuzat să mai vorbească (o tăcere dincolo de Tăcere). Ea este internată la psihiatrie sub îngrijirea asistentei fără experiență, Alma (Bibi Andersson).

Psihiatrul care se ocupă de cazul lui Elisabeth îi spune că îi înțelege perfect situația: în retragerea sa din lumea cotidiană, Elisabeth își exprimă insatisfacția față de lumea în care trăiește, dar și pentru faptul că încă nu a reușit să se găsească pe sine.

Pentru a-i grăbi vindecarea, psihiatrul o trimite pe Elisabeth împreună cu asistenta Alma la casa ei de vacanță pe o insulă. Cele două nu se opun plecării – una e în tăcere și nu pare să facă nimic în această privință, iar cealaltă reprezentând conștiința care dorește să dezvăluie tot.

Relevanța titlului apare atunci când descoperim că Elisabeth și Alma nu sunt ceea ce par.

În timp ce zilele trec pe acea insulă pustie, o descoperim pe Elisabeth ca fiind o persoană care, în ciuda tăcerii ei, este calmă, calculată, care observă cu acuratețe evenimentele din jurul ei (scrisoarea trimisă psihiatrului ei). În tot acest timp Alma este tulburată și preocupată de trecut, care în ochii ei pare mult mai important decât prin ceea ce trece Elisabeth. Între timp, un lucru incredibil, dar inevitabil se întâmplă: cele

două femei își schimbă între ele personalitățile.

Bergman scoate în evidență faptul că măștile pe care le purtăm reprezintă de fapt ceea ce suntem și sunt capabile, la un moment de restriște în viața noastră, să fie schimbate fără niciun avertisment. Astfel, prin acest schimb, sunt mai mari șansele ca Elisabeth să ajungă în deplinătatea facultăților sale mintale, iar Alma să înnebunească.

Simbolurile folosite de Bergman în *Persona*, deși par de nepătruns la început, sunt doar un mod de a ne face să înțelegem mai bine ceea ce urmărim. Prin urmare, imaginile folosite în timpul prologului, deși nu par a avea vreo legătură între ele, reprezintă de fapt teme abordate în *Persona*.

Femeia moartă cu ochii deschiși din prolog, explicată de Bergman ca fiind moartea care e făcută să-i bântuie pe cei vii (motiv care a luat formă finală în *Cries and Whispers*) nu reprezintă decât conștiința personajelor, în special a asistentei Alma, care nu poate trece mai departe din cauza trecutului care o bântuie.

O altă imagine esențială este aceea a unei mâini în care este înfipt un cui. Asta ne trimite automat cu gândul la răstignire, la condamnare. Alma, la un monolog față în față cu Elisabeth, o condamnă pentru faptul că nu e o mamă bună care nu-și

iubește copilul și care nu se mulțumește cu ceea ce are.

Din punct de vedere cinematografic, Ingmar Bergman, împreună cu Sven Nykvist, creează imagini puternice care vor rămâne pe retină mult timp de la vizionarea filmului.

Punctul culminant în *Persona* și în același timp inovativ, este suprapunerea imaginii celor două personaje, semnificând transformarea acestora, schimbul de măști care se realizează între cele două.

Datorită imaginii alb-negru sunt scoase în evidență detaliile și transformă filmul din punct de vedere estetic într-o capodoperă cinematografică.

Frumusețea celor două actrițe, Bibi Andersson și Liv Ullmann este valorificată de Sven Nykvist, transformându-le în două personaje care se completează reciproc. Lucru posibil totodată și de mediul în care se desfășoară cele două personaje, dar și de contrastul alb-negru ale hainelor pe care le poartă, negrul reprezentând răceala iar albul eliberarea.

Prin *Persona*, Ingmar Bergman a ajuns la un nou limbaj cinematografic datorită tehnicii sale, dar și a subiectului abordat. Acesta a trecut de toate barierele ca în final să ajungă la desăvârșire.

CNSLR
Fratia
MUREȘ
www.cnslrfratia-ms.ro

FARMACIE • GYÓGYSZERTÁR
B&B

reea
www.reea.net

PIZZA

RUSTIC

Târgu-Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 150
Comenzi la: 0265-211.333; 0723608.038

A doua ediție a conferinței internaționale

Communication, Context, Interdisciplinarity

Universitatea Petru Maior din Târgu-Mureș găzduiește, în zilele de 22 și 23 noiembrie a.c., cea de-a doua ediție a Conferinței Internaționale *Communication, Context, Interdisciplinarity*, organizată de Facultatea de Științe și Litere (prin Departamentele de Limba și Literatură Română, respectiv Istorie și Relații Internaționale). Ca și în cazul primei ediții, din urmă cu doi ani, comitetul științific al conferinței e format din cercetători de înalt prestigiu din domeniile relațiilor publice, al filosofiei și teoriei comunicării sau al filologiei și istoriei relațiilor internaționale: academicienii Alexandru Surdu și Gheorghe Vlăduțescu, rectorul Universității Petru Maior, prof. dr. Călin Enăchescu, prof. dr. Virgil Nemoianu (Washington), prof. dr. Antonio Spadaro (Roma), Prof. dr. Constantin Schifirneț (București), Prof. dr. Alina Bărgăoanu (București), Prof. dr. Ilie Rad (Cluj-Napoca), prof. dr. Cornel Sigmirean (președintele Senatului UPM), Prof. dr. Teodor Vidam (Cluj-Napoca), Conf. dr. Delia Balaban (Cluj-Napoca) sau Conf. dr. Dorin Popa (Iași), Prof. dr. Al. Cistelean și Prof. dr. Cornel Moraru din cadrul Școlii doctorale de studii literare a universității târgumureșene. Președintele comitetului de organizare este decanul Facultății de Științe și Litere, prof. dr. Iulian Boldea.

Conferința va debuta joi, 22 noiembrie, ora 10 în Aula Magna a universității, cu o deschidere festivă în cadrul căreia vor susține conferințe în plen Acad. Gheorghe Vlăduțescu (Academia Română - București), despre *Aculturație și Interculturalitate*, respectiv Lector dr. George David și Conf. dr. Ion Chiciudean (Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București), despre *Utilizarea teoriei comunicării în situațiile de criză*. Deschiderea va fi urmată de lansarea a șase cărți (în intervalul 11:30-12), avându-i ca autori pe Gheorghe Vlăduțescu, Iulian Boldea, Eugeniu Nistor, și Rodica Ilie, prezentate de Cornel Moraru, Luminița Chiorean, Marius Pașcan, George David și Dumitru-Mircea Buda. De la ora 12 sunt programate cele șase secțiuni ale conferinței – una dedicată *Comunicării, relațiilor publice, jurnalismului și psihologiei* (Aula Magna), trei secțiuni centrate pe *Literatură și comunicare*

(Sălile R21, R04 și A412), o secțiune dedicată *Lingvisticii, Discursului și Argumentării* (sala R39), respectiv secțiunea de *Istorie, elite și mentalități culturale* (Sala R06).

La secțiunea *Comunicare, relații publice, jurnalism și psihologie*, moderată de prof. dr. Gheorghe Vlăduțescu (București) și lector dr. Eugeniu Nistor (Tg. Mureș), vor putea fi audiate 38 de lucrări prezentate de cercetători din țară și străinătate, remarcându-se titluri ca *Experiență și valoare* (prof. dr. Teodor Vidam); *Memorie, identitate și comunicare interculturală* (prof. dr. Iulian Boldea), *Comunicarea științelor în România postcomunistă. Dinamica imaginii științifice* (conf. dr. Dorin Popa); *Argumentarea critică în analiza spoturilor publicitare* (conf. dr. Gheorghe Clitan); *Il linguaggio politico dello zarismo nella comunicazione sociale russa in eta moderna. I soliloqui del potere* (lector dr. Francesco Randazzo, Italia); *Modelele istorice ale relațiilor publice* (lector dr. Eugeniu Nistor) sau *Proprietatea intelectuală în epoca reproducerii sale tehnologice. O perspectivă politico-filosofică* (lector dr. Alex. Cistelean).

Însumând 59 de participanți, cele trei secțiuni de *Literatură și comunicare* vor fi moderate de prof. dr. Al. Cistelean (Tg. Mureș), prof. dr. Mircea Popa (Alba-Iulia), prof. dr. Cornel Moraru (Tg. Mureș), prof. dr. Iulian Boldea (Tg. Mureș), lector dr. Dumitru-Mircea Buda (Tg. Mureș) și asist. drd. Adrian Năznea (Iași). Printre numeroșii cercetători cu prestigiu sau tineri cercetători în formare ce susțin comunicări se numără prof. dr. Virgil Podoabă (Brașov) - *Despre adecvare*, conf. dr. Aurel Pantea (Alba-Iulia) - *Potențialul comunicativ al lirismului la începutul secolului XXI*, lector dr. Andrei Terian (Sibiu) - *Geografia literară și stereotipurile regionale în România modernă (1866-1945)*, Conf. dr. Sanda Cordoș (Cluj-Napoca) - *Lunaticii lui Ion Vineu - romanul unei (alte) generații pierdute*, lector dr. Paul Cernat (București) - *Mircea Eliade, experiența italiană și tiparul renascentist* sau asist. dr. Alex Goldiș (Cluj-Napoca) - *Antimodernismul lui Lucian Raicu*.

Aceeași densitate de comunicări caracterizează și secțiunea rezervată *Lingvisticii, discursului și argumentării*, moderată de conf. dr. Luminița Chiorean (Tg. Mureș) și conf. dr. Ecaterina Crețu

(Bacău) și avându-i printre protagoniști pe conf. dr. Ala Sainenco (Rep. Moldova) - *Ritm și limbaj: teoria lui J. J. Rousseau privind originea limbajului uman*, conf. dr. Liliana Alic (Brașov) - *La langue de bois survit-elle encore?*, conf. dr. Ioan Dănilă (Bacău) - *Dialectologia azi*, Conf. dr. Ana Vulpe (Rep. Moldova) - *O abordare orientată pe discurs*, lector dr. Simina-Maria Terian (Sibiu) - *Discursul public românesc înainte și după integrarea în UE: o abordare de lingvistică cognitivă*, sau lector dr. Valerica Sporiș (Sibiu) - *Valori semantico-stilistice ale timpurilor verbale în română*.

Nu în ultimul rând, secțiunea dedicată *Istoriei, elitelor și mentalităților culturale*, moderată de prof. dr. Cornel Sigmirean și lector dr. Giordano Altarozzi (Tg. Mureș) reunește lucrări ale unor cercetători străini, precum dr. Alberto Becherelli (Roma) - *La Serbia e la crisi bosniaca del 1908 nei documenti militari italiani* și români: prof. dr. Vasile Dobrescu (Tg. Mureș) - *Receptarea ideilor europene moderne și modelele economice în spațiul românesc*, Prof. dr. Gheorghe C. Mihai (Timișoara) și prof. dr. Lucreția Dogaru (Tg. Mureș) - *Religie, națiune și naționalitate în Europa*, lector dr. Laura Ioana Leon (Iași), *Înțelegerea diversității culturale în domeniul sănătății*,

lector dr. Georgeta Fodor (Tg. Mureș) - *Comunicarea între copii și părinți - o perspectivă istorică* sau lector dr. Rebeca Laura Precup-Steigelbauer, lector dr. Narcisa Tirban și conf. dr. Rodica Teodora Birș (Arad) - *Disoluție și comercializare în simbolurile istorice orale din Marea Britanie în societatea interdisciplinară contemporană*.

Fiind într-o expansiune evidentă la această nouă ediție (având în program 175 de participanți), conferința internațională *Communication, Context, Interdisciplinarity* încearcă să instituie o tradiție academică într-un domeniu de cercetare relativ nou pentru țara noastră - *comunicarea și relațiile publice* - domeniu în care Facultatea de Științe și Litere a Universității Petru Maior are și o specializare omonimă la nivel de licență care s-a dovedit în ultimii ani extrem de atractivă pentru absolvenții de liceu. Conferința e organizată în parteneriat cu Consiliul Județean Mureș, Primăria Târgu-Mureș, Uniunea Scriitorilor din România - Filiala Mureș și revista *Vatra*. Volumul de Proceedings a conferinței va fi indexat de către institutul american de scientometrie Thomson-Reuters în catalogul Web of Science.

Dumitru-Mircea BUDA

CĂLĂTORIND PRINTRE CLASICII LITERATURII UNIVERSALE · CĂLĂTORIND PRINTRE CLASICII LITERATURII UNIVERSALE

Nelu Mărginean vă recomandă:

www.ecartionline.info

Un veac de singuratate - Gabriel García Márquez

Columbianul Gabriel García Márquez este unul din cei mai mari romancieri ai Americii Latine. Opera sa din care se remarcă mai ales romanele *Un veac de singuratate* și *Toamna patriarhului* au fost traduse în numeroase limbi de pe tot globul, fapt care îi va aduce în anul 1982 Premiul Nobel pentru Literatură.

Un veac de singuratate este romanul care practic l-a impus pe Gabriel García Márquez ca mare romancier. Cartea de față urmărește destinul unei familii, familia Buendia, dar în același timp și destinul satului întemeiat de membrii respectivei familii, satul Macondo.

Această veritabilă saga sud-americană nu este doar o cronică ce urmărește ascensiunea și decăderea unei familii și a unui sat columbian, ci și o alegorie social-politică, prea suprarealistă uneori dar și mult prea reală alteori. Sunt prezente în carte teme majore precum: insomnia, războiul, ploile interminabile urmate de secetă prelungită, teme alegorice suprarealiste desigur, dar în același timp reale dacă ținem cont de spațiul geografic în care se petrece acțiunea. De fapt, așa cum autorul sublinia într-un interviu, delimitarea între real și ireal nu este ștersă... ea nu există pur și simplu în lumea pe care el o evocă în această carte. Pe tot parcursul cărții, familia Buendia este nucleul tuturor evenimentelor, José Arcadio Buendia fiind întemeietorul satului și principalul personaj în prima parte a cărții. Totuși, personajul în jurul căruia gravitează întreaga familie este Ursula-soția lui José Arcadio Buendia. Este cea care veghează asupra tuturor evenimentelor din familie, ghidându-și viața după principii moștenite din strămoși și reușind astfel să trăiască peste o sută de ani. Celelalte personaje ale cărții întrușează ciclic, pe parcursul următoarelor șase generații, aceleași caractere, aceleași moravuri pe care le găsim și la cei din prima generație, chiar și numele personajelor se repetă cu mici diferențe uneori.

O carte de aur. Citește-o!

LitArt

Publicație lunară de cultură.
Apare la Târgu-Mureș sub egida
onorifică a Asociației Scriitorilor.
ISSN: 2067 - 5240

Tipărit la S. C. Udvarhelyi Hirado SRL
Odorheiu Secuiesc.
Tiraj: 1500 de exemplare

EDITOR: PFA GIURGEA ADRIAN ARMAND

Parteneri editoriali: **Societatea Scriitorilor, Editorilor și Tipografilor Mureșeni; Editura "MUREȘ" și www.cultura.inmures.ro**Colegiul onorific: **Cornel MORARU, Al. CISTELECAN, Iulian BOLDEA, Eugeniu NISTOR, Zeno GHIȚULESCU**Redactor-șef: **Adrian A. GIURGEA**Redactori-colaboratori: **Cora FODOR, Dumitru-Mircea BUDA, Mediana STAN, Mihai SUCIU, Laurențiu BLAGA, Cornelia TOȘA, Angela MĂGHERUȘAN-PRECU, Rudy MOCA, Ioan GĂBUDEAN, Nelu MĂRGINEAN**Adresa de corespondență: **Târgu-Mureș, str. George Enescu nr. 2. E-mail: redactia@litart.ro**Conținutul editorial al revistei poate fi găsit și pe internet la adresa **www.litart.ro**

Editorii nu își asumă responsabilitatea opiniilor exprimate de autori în materialele publicate.